Į LAISVĘ

Nr. 3 — Kaina 10 kap.

LEIDŽIA LIETUVOS AKTYVISTŲ FRONTAS

1941. VI. 26. — Ketvirtadienis

Rytų fronte galima laukti didžiulių laimėjimų

Vokiečių kariuomenės vadovybės pranešimas

Berlynas. VI. 25. ELTA. DNB pranešimu, vokiečių kariuomenės vadovybė iš Fiurerio štabo skelbia: Armijos oro pajėgų ir karo laivyno kovos prieš Sovietų kariuomenę rytuose vyksta taip palankiai, kad galima laukti didelių laimėjimų. Jūroje prie Anglijos kovos lėktuvai iš apsaugotos vilkstinės sunaikino du transporto laivus ties britų rytiniais krantais — iš viso 11 tūkstančių bruto tonų, be to, sunkaus kalibro bombomis buvo pataikyta į du kitus didelius prekinius laivus. Tą pačią naktį oro pajėgos sėkmingai bombardavo svarbius karinius įrengimus Liverpulio uosto srityje. Buvo tiksliai pataikyta į dokų įrengimus, tiekimo įmones ir sandėlius. Kilo dideli gaisrai. Dar buvo iš oro puolami uosto įrengimai prie Tyne ir Tees žiočių, taip pat aerodromai Anglijos pietuose. Didelis vokiečių kovos lėktuvų junginys birželio 25 d. naktį įvairaus kalibro bombomis apmėtė britų laivyno bazę Haifoje. Britų kovos lėktuvų puolimo metu prieš užimtą teritoriją, nežiūrint stiprios naikintuvų apsaugos, vakar pavakariais 13 britų lėktuvų buvo numušti oro kovoje ir du numušė zenitinė artilerija. Britų lėktuvai pereitą naktį vakarų ir šiaurės Vokietijoje numetė sprogstamųjų ir padegamųjų bombų. Yra užmuštų ir sužeistų civilinių gyventojų. Karinių ūkio bei militarinių nuostolių nebuvo. Naktiniai naikintuvai ir laivyno artilerija numušė tris britų naikintuvus. Paskiri Sovietų lėktuvai bombardavo apgyventus Klaipėdos ir Karaliaučiaus kvartalus. Per puolimą buvo užmuštų, daugiausia karo belaisvių. Sunaikinta bei sužalota eilė pastatų.

VOKIEČIAI PERĖJO PRUTĄ

Berlynas. VI. 25. ELTA. DNB žiniomis iš autoritetingų šaltinių, pereiti Prutą ties Besarabijos siena pavyko vienos pėstininkų grupės sumanumo dėka. Buvo paimtas vienas tiltas ir nuo jo pašalinta sovietų kareivių padėtoji sprogstamoji medžiaga. Tai buvo padaryta 12 valandą naktį į birželio 23 dieną, pionierių daliniui žvalgymo tikslais prasiveržus į priekį. Jis perkirpo prie geležinių antstatų tarp atskirų bonių pritvirtintus padegamuosius laidus ir numetė į vandenį sprogstamąją medžiagą. Kai kareiviai po to norėjo nulipti žemyn, iš rytinio upės kranto pasigirdo šautuvų ir revolverių šūviai. Sovietų sargyba pastebėjo pionierių būrį darbą atlikus ir pradėjo šaudyti. Tačiau vokiečių pionieriai šaudė greičiau ir geriau. Rusų sargybos kareiviai žuvo, o tuo tarpu vokiečiai nušoko į upę ir be jokio nuostolio grįžo į savo krantą. Įkandin atvyko šarvuočių ir savo patrankomis nuslopino priešo pasipriešinimą. Kai tik pirmieji saulės spinduliai per debesų uždangą švystelėjo ant miškų, visas vokiečių būrys perėjo Prutą ir sudarė stiprią tilto apsaugą.

Berlynas. VI. 25. ELTA. Trečiąją kautynų dieną rytų fronte vokiečių kovos lėktuvai vėl smarkiai puolė priešo geležinkelius ir riedmenis. Viename ruože buvo pataikyta ir dalinai uždegta 17 traukinių, kitoje vietoje — 6 traukiniai. Visi tie traukiniai gabeno kariuomenę ir automašinas. Bombomis buvo sunaikinta daug garvežių; 17 jų sunaikino tik viena lėktuvų eskadra. Daug kur buvo sugadinti geležinkelių bėgiai, o taip pat ir ištisos geležinkelių stotys.

Berlynas. VI. 25. ELTA. Veikiantieji rytuose vokiečių oro laivyno daliniai trečiąją kautynių dieną smarkiai įsijungė į vykstančias žemyne kovas, dažnai paruošdami kelią žemyno kariuomenei. Priešo tankus puolė ne tik kovos lėktuvai, bet ir naikintuvai.

KITUOSE FRONTUOSE

BERLYNAS. VI. 25. ELTA. Vakar, kaip buvo pranešta, vokiečių lėktuvai buvo sunaikinę vieną britų sargybinį laivą. Paaiškėjo, kad tai būta britų minogaudžio „Nogi". Du kiti britų mininінkai mėgino bombos sužalotą laivą įvilkti į vieną uostą, tačiau „Nogi" per kelias minutes nuskendo. Britų admiralitetas šiandien pripažino, kad „Nogi" nuskendo.

ROMA. VI. 25. ELTA. Italų kariuomenės vyriausiasis štabas praneša: Šiaurės Afrikoje veikia artilerija Tobruko fronte. Ašies oro pajėgos bombardavo Tobruko uoste esančius laivus, taip pat autovežimius, zenitinių patrankų pozicijas ir amunicijos sandėlius Tobruke. Mūsų bombonešiai ir torpediniai lėktuvai puolė priešo lėktuvus tarp Tobruko ir Sidi el Baranio, pataikydami į vieną kreiserį. Naktį į birželio 24 d. anglų lėktuvai numetė bombų į Bengazį ir Tripolį. Rytų Afrikoje mūsų kariuomenė evakuavo Gimmą. Daliniai, kurie užėmė pozicijas į vakarus nuo Gallos ir Sidamo, ten atkakliai tebesigina.

BERLYNAS. VI. 25. ELTA. DNB praneša dabar galutinius britų nuostolių duomenis kovoje prie Sollumo: Vokiečių ir italų kariuomenėms atiteko 10 patrankų, beveik 100 sunkvežimių, didelis kiekis kulkosvaidžių, šautuvų ir keletas tūkstančių šovinių; be to, 42 lėktuvai ir 249 tankai. Nelaisvėn buvo paimti keli šimtai žmonių.

Madride protestai prieš Sovietų Rusiją

Protestuojančios minios žygiavo pro anglų ambasadą

Madridas VI/25 ELTA DNB praneša, kad falangistų laikraštis „Arriba" savo vedamajame straipsnyje pareiškė, jog visi antradienį Madride įvykę mitingai buvę nukreipti vien tik prieš Sovietų Rusiją. Tačiau faktas, kad kai kurios protestuojančios minios grupės spontaniškai pražygiavo pro anglų ambasadą, nurodąs, jog ispanų tautos sąžinė jaučia, kur yra tikras jos priešas. Tie, kurie tuo dalyku pasijutę įžeisti, to fakto paaiškinimą galėtų lengvai surasti nuodugniai peržiūrėję Ispanijos praeitį, kurioje jie pamatytų, kas yra kalti dėl to, kad Ispanija iš imperinės didybės nukrito į pažeminančią vergystę. Falangistai turį prievolę klausyti vadovybės įsakymų, tačiau lygiai jie turį prievolę ir tamsų kaltininkų žaidimą išaiškinti. Įsižeidusiems nesą jokio pagrindo įsižeidimą pateisinti.

Berlynas VI/25 ELTA Vakarykščios demonstracijos Madride, apie kurias jau buvo pranešta, čionykščiuose politiniuose sluoksniuose atžymimos kaip visos ispanų tautos manifestacijos. Jose matomas aiškus įrodymas, koks didelis yra ispanų tautos noras pradėti kovoti su bolševizmu. Berlyne šiandien, kaip praneša, ispanų falangos grupės Vokietijoje vadas konsulas Oyarzabol, lydimas moterų falangos vado ponios Jimenezx ir falangistų partijos gen. sekretorius Reiche Rico, atsilankė pas NSDAP užsienių organizacijos vadą Gauleiterį Bohle. Jis išreiškė visų Vokietijoje gyvenančių ispanų entuziazmą dėl Didžiosios Vokietijos pradėtos kovos prieš bolševizmą.

Vyr. Vokiečių Armijos vado atsišaukimas

LIETUVIAI!

Nenugalimi Didžiosios Vokietijos kariai ateina kaip Jūsų DRAUGAI IR GELBĖTOJAI NUO BOLŠEVIKŲ JUNGO.

Mes nešame Jums laisvę ir grąžinsime žmoniškas gyvenimo sąlygas. KAS LAIKYSIS RAMIAI IR PILDYS VISUS VOKIEČIŲ KARINIŲ ĮSTAIGŲ ĮSAKYMUS, TAM NĖRA KO BIJOTI.

Ginklus, municiją ir visokią karo medžiagą, taip pat sumuštosios Raudonosios Armijos ir sovietų įstaigų nuosavybę reikia tučtuojau perduoti artimiausiam vokiečių kariuomenės daliniui arba artimiausiai komendantūrai arba pranešti kur tai yra. Tučtuojau reikia pranešti artimiausiai vokiečių karinei įstaigai, kur yra paslėpta ginklų, municijos, karo medžiagos, maisto sandėlių ir kt. Taip pat reikia tuojau pranešti, jei kur yra pasislėpusių sovietų karininkų, kareivių ir bolševikų komisarų.

Kas nuslepia sovietų karius arba ginklus, municiją ir kitokią Raudonosios Armijos ir S S S R nuosavybę arba ją pasisavina, b u s s u š a u d y t a s. Taip pat b u s s u š a u d y t a s kas pasipriešins arba bandys susisiekti su priešu.

DRAUDŽIAMA KELTI KAINAS arba iš gyventojų ir vokiečių karių reikalauti didesnių kainų negu iki šiol yra buvusios arba vokiečių karinių įstaigų yra nustatytos. Priešingu atveju visos prekės bus konfiskuotos, krautuvės uždarytos ir kaltininkai suimti.

Mokėjimams naudojami ir toliau iki šiol apyvartoje esantieji banknotai, o taip pat Vokiečių Reicho pinigai (kursas: 1 reichsmarkė = 10 rublių).

Krautuvės, prekybinės įstaigos, viešbučiai ir kt. turi būti atdari. KIEKVIENAS PRIVALO BŪTI SAVO VIETOJE.

Kas sauvališkai paliks savo tarnybą arba darbo vietą, kas uždarys savo krautuvę arba įstaigą, tas be pasigailėjimo bus traukiamas atsakomybėn.

VYRIAUSIASIS VOKIEČIŲ ARMIJOS VADAS

Kaip vokiečių kariuomenę sutiko Kaunas

Paskutiniais metais daug legendų pripasakota apie vokiečių karį. Jo stebėtina narsa ne vien lietuviuose kėlė nusistebėjimą, bet ir visas pasaulis dirgsnius įtempęs žiūrėjo į nuostabią jėgą, dulkėmis pavertusią neįveikiamų tvirtovių pleną. Kaip užburta: kur vokiečių karys — ten tikras laimėjimas. Todėl visi lietuviai, — žiauriai iškankinti raudonojo teroro ir nualinti baisiausios pasauly vergijos, — vos tik vokiečių kariuomenė birželio 22 dienos rytą paleido pirmąjį šuvį į Sovietų Rusijos užgrobtąsias žemes, buvo tikri: vergija žlugs, išvadavimas šuoliais slenka į mūsų sodybas. Birželio 24 į Kauną įžengė pilkai žalsvas karys, saulėje įdegusiu ir linksmu veidu. Koks skirtingas vaizdas! Vos prieš dieną išbėgęs negarbingos atminties „nenugalimasis" raudonarmietis šlubčiojo viena koja basa, kita guminiu puspadžiu apauta; ant arklio, kokiu seniau po mūsų kaimus važinėdavo skudurus perkąs žydelis, rimtai įsitvirtinę jojo du „nenugalimosios armijos" atstovai. Arba vėl linksmesnė kauniečio akis matė ir prisimena tuos vargšus kirgizus ir kalmukus, kurie, slinkdami paskui gurguoles, verkė, kaip dviejų metų vaikai. Tai tragiškos praeities vaizdai. O dabar Kaune kiti veidai. Ir kauniečiai kiti: šypsosi, linksmai šnekasi, pasitiki vienas kitu. Tikri broliai, daugiau nieko. Nepasitikėjimas ir įtarimas, rusiškieji šnipai ir keiksmai dingo. Stambieji niekšai, pagrobę pinigus, paspruko. Žiauriojo komunizmo iškankinti kaliniai, — paliegę ir išbalę, nuo maskolio smūgių išramtytais veidais, — laisvai siurbia laisvą orą į savo švilpiančius plaučius. O jų Kaune daug, labai daug! Jų veidai vokiečių kariui rodo tikrąjį „tėvo" Stalino „žemės rojų", kuriame už fortų geležbetonio nebuvo girdėti verksmo ir dantų griežimo... Taip verkė ir dantis griežė visa Lietuva.

Vėl grįžkime prie pilkai žalsvų mundurų ir šypsančių bronzinių veidų, kuriuos Kaune pamatėme jau papuoštus tik ką mūsų tėvynėje pražydusiais rožių žiedais. Juos papuošė ten, pakaunės laukuose, sesės lietuvės, kurių brolius liūdnos atminties „nenugalimieji" buvo išvarę į rekrūtus. Ir Kaune vokiečių karį mūsų sesės sutiko su gėlėmis. Čia jau pinavija, tulpė, vėlyvojo narcizo žiedelis. Darbininkas, tarnautojas, inteligentas ir kiekvienas kitas „vyras augalotas ar papiras" mosavo virš galvos ranka, skepetaite, kurioje dar nebuvo išdžiūvusi kartį vargdienio ašara. Visi solidnų vokiečių karį sutiko su širdies džiaugsmu. Čia vėl vaišinimas (vokiečiai nuo seniau pažinojo lietuvio vaišingumą): vienas traukia iš kišenės papirosus, šiaip kokią atmintiną smulkmenelę, kitas vyno bonką išvilkęs į gatvę girdo ištroškusį nuo kelionės karį. Ten vėl gatvėje būrelį vokiečių karių apsupusios mergaitės sega prie jų krūtinių mūsų trispalvės trumpas kokardėles. Šypsosi karys: girdi, toj vietoj manęs nepalies bolševiko kulka. Ten darbininkas, juodomis ir sudirbtomis rankomis, nedrąsiai tiesia nedidelį savo rankų darbo peiliuką. „Imk, — sako jis lietuviškai, — peilis prieš tokį priešą naudingas". — „Ačiū", — atsako taip pat lietuviškai vokiečių karys. Negaliu užmiršti vėl to už generolą Nagių visa galva aukštesnio klaipėdiškio, kurs priėjęs ištiesia man ranką ir lietuviškai sako:

— Lietuviai partizanai narsūs kaip suomiai!

Ką jam daugiau: tik nusišypsai, tvirtai paspaudi ranką ir segi trispalvės gabalėlį prie krūtinės.

— Ačiū, aš jau turiu, — atsako jis ir palenkia nuo atlapo rožės žiedelį. — Man Vytį lietuvaitė prisegė.

Važiuoja artilerija. Vyrai geltonplaukiai ir petingi. Trotuare stovi trys lietuvaitės, grakščios kaip rūtos. Jos pinavijos žiedais pamosuoja. Kam? Gi ten ant pabūklo vamzdžio sėdi petingas vyras ir į mergaičių pusę juokais apgedęs šaukia:

— Kaip patinka vokietei?

Daug tokių lietuviškai kalbančių.

Daug įspūdžių ir pergyvenimų. Daug būtų ir rašymo, bet plunksna, daug daug dienų rankoje nelaikyta, blaškosi, virpa ir neįpratus nebeišsaukia tos sklandžios minties, kaip būdavo anais senaisiais laikais. Ranka dreba, vergijos pančius atsiminus.

Šiandien laidojami žuvusieji partizanai

Žuvusieji Kaune partizanai bus laidojami šiandien 20 val. katalikų kapuose, Vytauto prospekte.

Bet kuris minios susibūrimas šiuo metu nepageidaujamas, todėl žmonėms laidotuvių metu rinktis į kapus nebus leidžiama. Į kapus bus įleidžiami tik žuvusiųjų giminės, turintieji asmens dokumentus.

Laidojimo iškilmės bus transliuojamos per radiją.

Žuvusiems partizanams laidoti
K o m i s i j a

LEIT. DŽENKAITIS,

nuleidžiant desantą ties Kauno aerodromu, buvo sužeistas į krūtinę ir vakar 15,30 val. mirė.

ORGANIZUOJAMAS PAŠTO SUSISIEKIMAS

Kaunas. VI. 26. ELTA. Pašto susisiekimas Lietuvoje organizuojamas ir palaipsniui, kiek sąlygos leis, pradės veikti. Rusų pašto ženklai perspausdinami ir artimiausiu laiku bus pradėti pardavinėti. Telefono ir telegrafo linijos taisomos, bet tarpmiestinis susisiekimas telefonu ir telegrafu kol kas dar negalimas.

Pakaunės ūkininkams

Pienocentras rūpinasi sutraukti į Kauną ne tiktai iš artimiausios apylinkės, bet ir iš tolimesniųjų išlaisvintų vietų kuo daugiausia pieno. Pienu pirmoj eilėj norima aprūpinti ligonines, mažus vaikus ir at. miesto gyventojus.

Kariuomenės vadovybei leidžiant, pienas į Kauną gali būti laisvai gabenamas arkliais, todėl kviečiame Pakaunės ir t. ūkininkus, susibūrus talkon, tuojau pradėti didesniais kiekiais pieną vežti Kaunan.

Kol per Panemunės ir Aleksoto tiltus bus atstatytas judėjimas, Pienocentras ūkininkams palengvinti organizuoja pieno priėmimą prie Žaliojo (geležinkelio) tilto — prieš Kauno pieninę. Priėmimo punkte bus indų (bidonų) atsarga atvežtam pienui suimti.

Kitų rajonų ūkininkus kviečiame betarpiškai vežti pieną į Pienocentro, Paramos ir kt. maisto produktų krautuves ir ligonines. Už pieną bus apmokama grynais pinigais.

Pienocentro pradėti įvairiose vietose kursai buhalteriams ir Belvedery organizuojami pienininkams kursai — neatšaukiami. Buhalteriai ir kursų lektoriai tuojau turi grįžti į savo tarnybos vietas.

Už plėšimą sušaudoma

Vokiečių armijos vyr. vadovybės įsakymu, Kauno gatvėse išlipinti įspėjimai vokiečių kalba: „Wer plündert, wird erschossen!" (Kas plėš, bus sušaudytas!).

Pakeistas laikas

Laikinosios Lietuvos Vyriausybės įsakymu, nuo š. m. birželio mėn. 25 d. 24 valandos Lietuva grįžta prie vidurinės Europos laiko.

Lietuvos įstaigos ir atskiri piliečiai šią naktį 24 valandą atsuko laikrodį viena valanda atgal.

Pirmosios kovos

Šaunioji vokiečių armija nesulaikomai veržiasi į Rytus. Krinta vienas miestas po kito, įtvirtinimai po įtvirtinimų. Žygiuoja Lietuvos keliais vokiečių kariuomenės daliniai sutinkami su džiaugsmingais veidais, sveikinimais, gėlėmis. Visur iškabintos lietuvių tautinės vėliavos.

Kai kur krašte būta ir didelių susirėmimų. Tose vietose žmonės dar ilgai minės siaubo valandas ir raudonųjų terorą. Apie vieną iš tokių būdingesnių susirėmimų, įvykusį Vilkaviškyje, duoda, palyginti, išsamų žinių vokiečių armijos leidžiamas fronto laikraštis „Feldzeitung" savo eiliniame numeryje.

Su paraudusiomis akimis, rašo laikraštis, apdulkėjusiais veidais, vos porai valandų tesumerkę akis, be perstojo žygiuoja Rytų armijos pėstininkai. Vos tepastebimuose apkasuose, pasislėpęs miškeliuose, krūmokšniuose ir namų palėpėse tyko jų priešas. Tačiau jų pasipriešinimas trunka, palyginti, neilgai, — vieną kitą minutę ar valandą. Ir priešas visur priverstas trauktis.

Paimtas į nelaisvę iš vienos atkirstos vietovės leitenantas pasisako visai nežinojęs, jog prasidėję tikrieji karo veiksmai. Jis manęs, kad tas buvę tik pratybos, bandomasis aliarmas. Jis su divizijos štabu buvo įsikūręs Vilkaviškyje, Eitkūnų — Kauno gatvėje, bet kur visas štabas dingęs — neturįs jokio supratimo. Kiti papasakoja, kad žygiuojančią vokiečių armiją turėję sulaikyti mažučiai tankai amfibijos, kurių įgulą sudarydavo du žmonės. Tačiau jie buvo sudaužyti dar nespėję į vokiečių kariuomenę paleisti nė vieno šūvio.

Vokiečių armijos dalinių greitas žygiavimas, pranešimai apie vokiečių pranašesnį techninį apginklavimą, kaip pasakojo paimti į nelaisvę raudonarmiečiai, raudonuosius labai nustebino. Jie liko lyg be galvų. Iš Vilkaviškio jų pagrindinės jėgos išsikraustė dar net nepasirodžius vokiečiams. Paskum pradėjo iš patrankų miestą apšaudyti, nors dar miesto nebuvo pasiekęs nė vienas vokiečių karys. Atžygiavę vokiečiai per pusvalandį užėmė miestą ir apylinkę į rytus nuo jo. Tačiau paskum iš šiaurės, pamiškėje, vėl į miestą įsiveržė stambokas raudonarmiečių dalinys, ir gatvėse prasidėjo smarkios kovos. Į juos buvo atidengta smarki artilerijos ugnis. Vienos divizijos pionieriai pradėjo priešpuolį, ir jie vėl turėjo skubiai iš miesto pasitraukti.

Tas raudonarmiečių šen ir ten puldinėjimas, netūrėjimas plano ir reikalingų ryšių, kaip pažymi laikraštis, yra būdingas raudoniesiems. Jie pasidarė netikri. Dėl to jie Marijampolėje sušaudė visą eilę lietuvių ir besitraukdami ėmė deginti namus ir lietuvių ūkininkų sodybas.

Minimasis vokiečių reportažas iš fronto rašytas birž. 24 d. Reportažo pabaigoje rašoma, kad sutinkami pakeliui lietuviai džiaugsmingai sveikina apdulkėjusius vokiečių karius. Vasariškame tingiame ore plazdančios lietuviškos vėliavos: geltona — žalia — raudona yra lietuviui naujo tautinio laikmečio simbolis. Jie mėto kariams į mašinas cigaretes, dalina duoną, atneša trokšus žuvies, mėsos, žodžiu, ką surasdami po ranka.

Su vykusiomis Vilkaviškio gatvėse kovomis, baigia laikraštis, galima palyginti visą žygį į Rytus. Kova yra pavojinga, kieta, nes vedama su priešu, kuris nepaiso jokių priemonių ir visiškai nebrangina žmogaus gyvybės.

Peržengėme Šešupę. Paimta Marijampolė ir Pilviškiai. Prieš mūsų akis išsitiesė pakaunės miškai. Mes artėjame į rusų pasaulį. Jis jaučiamas jau nuo pat Kauno.

Kaip buvo rengiamasi subolševikinti Europą

Reicho ministerio Goebbelso straipsnis

Berlynas. VI. 26. ELTA. Reicho ministeris Dr. Goebbelsas laikraštyje „Voelkischer Beobachter" antraštė „Senasis frontas" rašo, kad demokratinės plutokratijos ir bolševizmas jau eilę metų bendradarbiauja. Maskvos Londono sąmokslo atskleidimas parodęs, kad Maskvos valdovai sudarė su Vokietija paktą tik tam, kad galėtų netrukdomi rengti Europos subolševikinimą. Dr. Goebbelsas tiliau reiškia nuisistebėjimą dėl Maskvos ir Londono tylėjimo taktikos, kuri, tiesa, buvo šiek tiek nevykusi, bet, vis dėlto, buvo beveik visiška. Atsakingiesiems vokiečių stebėtojams, rašo ministeris, krito į akis ti tai, kad vaidinimas ambasadoriaus Crippso, kuris turėjo prisimti sovietų vadovybės barimą ir kuris, kaip matyti, visur rado uždaras duris, vis dėlto, buvo perdaug aiškus. Tarp kitko, buvo gana įdomu tai, kad anglų spauda visus anglų ambasadoriaus Maskvoje pažeminimus priėmė nereaguodama. Visa tai, pareiškia dr. Goebbelsas toliau, turėjo sukelti vokiečių įtarimą, juo labiau, kad iš antros pusės buvo žinoma, kad sovietai prie Vokietijos sienos sutraukė kelias didžiules armijas. Reicho ministeris dr. Goebbelsas toliau konstatuoja, kad plutokratijos ir bolševizmo konkubinatas Vokietijai nėra nieko naujo. Būtent, kai Fiureris dar kovojo dėl Vokietijos, jis rado tą pačią koaliciją. Ir tai, ką tuomet pergyveno Vokietija, šiandien pergyvenama Europoje su tuo skirtumu, kad Fiurerio laimėjimo šansai šiandien yra nepalyginamai didesni, negu tuomet.

Berlyno „Zwoelf Uhr Blatt" rašo, kad paskutiniai įvykiai įrodė stambiųjų finansų ir bolševizmo brolystę. Dažnai reikią didelių įvykių atidaryti tautoms akis į didžiosios politikos užnugarinius motyvus. Toks įvykis esąs Maskvos išdavimas ir žygis prieš sovietus. Toliau tas pats Berlyno dienraštis rašo, kad Chirchillio ir Roosevelto simpatijos bolševikams pareiškimai atskleidė pažymėtiną trijų sąjungą. Nors iki šiol dalyvaujančiųjų sumanaus maskavimo dėka pavyko nuslėpti nuo tautų šitą slaptą trijulę sąjungą, tačiau šiandien, konstatuoja laikraštis, matančios tautos gali pažiūrėti į trijų pasaulio priešų perkreiptą veidą, priešų, kurie, tačiau, yra tik vien vieninteliš visų tautų priešas: pasaulio žydija, nes tiek už plutokratijos, tiek už bolševizmo kaip tikrieji dirigentai visuomet stovėjo žydai, kurie tik dirbo skirtingomis sistemomis.

Ir „Berliner Boersenzeitung" pažymi, jog nėra atsitiktinis dalykas, jei šiandien Churchillis ir Rooseveltas iš dalies rodosi pasauliui po laurais papuoštu Stalino paveikslu.

Švedija sutiko praleisti vokiečių karių diviziją į Suomiją

STOKHOLMAS. VI. 26. ELTA. Visa Stokholmo spauda plačiausiai skelbia jau paskelbtą švedų užsienių reikalų ministerijos pareiškimą dėl Švedijos neutralumo vokiečių sovietų konflikte ir Švedijos vyriausybės leidimą pervežti vieną vokiečių diviziją iš Norvegijos į Suomiją. Laikraštis „Dagens Nyheter" pateikia Švedijos užsienių reikalų ministerijos atstovo pranešimą, padarytą užsienių spaudos atstovams trečiadienio vakare, kuriame jis pareiškė, kad kariuomenės traukiniai pervažiavo per Švediją nesustodami ir iš viso išbuvo Švedijos teritorijoje 4-8 valandas. Traukiniai kelionėje stovėjo tik švedams įsakius. Išskyrus šią išimtį, visi klausimai, kurie su Vokietija, ryšium su vokiečių sovietų karu, buvo apsvarstyti, išaiškinti visiško neutralumo pagrindu. Užsienių reikalų ministerijos atstovas matyti, ypač norėjo pabrėžti, kad užsieniuose sklindantiejį gandai, jog Vokietija turės atramos baze Švedijoje, neturi jokio pagrindo.

Berlynas. VI. 26. ELTA. Oficialių švedų užsienių reikalų ministerijos pranešimą apie Švedijos nusistatymą dėl vokiečių sovietų konflikto ir apie sutikimą praleisti vieną diviziją vokiečių kariuomenės iš Norvegijos į Suomiją vokiečių spauda skelbia antraštė: „Supratimo kupinas Švedijos laikymasis — Europos laisvės kovos parėmimas švedų priemonėmis".

Rooseveltas abejoja, ar galės padėti Rusijai

AMERIKOS SPAUDA PASISAKO PRIEŠ PARAMOS TEIKIMĄ SOVIETAMS

VAŠINGTONAS. VI. 25. ELTA. Rooseveltas pareiškė, kad Jungtinių Amerikos Valstybių vyriausybė pagal išgales teiks licenzijas į Sovietų Sąjungą, tačiau jis dar negalįs numatyti, koks eksportas iš Jungtinių Amerikos Valstybių galėtų būti pasiūlytas, tąp pat jis nežinąs, ar Sovietai to nori, ir ko Sovietams reikia. Be to, esą labai abejotina, ar toks eksportas greitu laiku būtų įmanomas, kadangi daugelis užsakymų Anglijai ir pačių Jungtinių Amerikos Valstybių ginklavimosi reikalams yra dar neįvykdyti, ir to eksporto eilė galėsianti būti nustatyta Anglijos nenaudai.

NEW YORKAS. VI. 25. ELTA. Prieš paramos teikimą Sovietų Rusijai griežtai pasisakė tiek aiškiai proanglškas intervencionistinis komitetas „Fight for Freedom", tiek ir izoliacionistinis „America First" komitetas. Pasak „New York Times", pirmojo komiteto garbės pirmininkas senatorius Glass pareiškė, kad pasaulio pertvarkymui sovietinės idealas nesąs priimtinas. Pagal „New Herald Tribune", Notre Dame universiteto profesorius O'Brienas viename masiniame „America First" komiteto susirinkime pareiškė, kad Šiaurės Amerikos tautos nesą galima įtraukti į kovą už tironą Staliną nei propaganda, nei apgaule. Churchillis įžeidęs tautos jausmus, kviesdamas Jungtines Valstybes griebtis ginklo prieš narsią mažą Suomiją, kad padėtų išsilaikyti kruviname soste biauriausiam, kokį bet kada pasaulis matė, žudikui. Demokratų senatorius Clarkas taip pat įspėjo netekti pagalbos antikrikščioniškajai Stalino vyriausybei.

NEW YORKAS. VI. 25. ELTA. Visa New Yorko spauda išsamiai skomentarais pareiškia savo nusistatymą dėl Vokietijos — Sovietų Rusijos karo. Viena laikraščių dalis kalba apie dabar susidariusias dideles Jungtinių Amerikos Valstybių ir Sovietų Sąjungos bendradarbiavimo galimybes, tuo tarpu kita laikraščių dalis tvirtina priešingai. „New York Daily Mirror" rašo, kad dabar jau nebebūtų galima pateisinti įstojimo į karą Anglijos pusėje „patikrinimu pasaulyje demokratijos", kadangi Sovietų Rusijos pėdos Suomijoje esančios dar per ryškiai matomos. „New York Daily News", ryšium su raginimais, „į pagalbą Rusijai", pabrėžia, kad Sovietų Rusija yra daug despotiškesnė, nei tai būtų galima pasakyti apie Vokietiją. Laikraštis įspėja, kad Stalino laimėjimo atveju Europa taptų komunistiška, nes, jei sugriūtų Adolfo Hitlerio struktūra, nelikty nieko daugiau, kaip komunizmas. Net ir Didžioji Britanija tokiu atveju būtų komunizmo užplūsta. Tai stipriai atsilieptų taip pat ir į Ameriką. Todėl Amerika neprivalanti prisidėti prie karo daugiau, nei ligšiol.

AMSTERDAMAS. VI. 25. E. Šiuo metu Londone viešįs anglų ambasadorius Maskvoje Crippsas, kaip Reuteris oficialiai praneša, paskirtas slaptu valstybės patarėju (private councillor).

ANKARA. VI. 25. E. DNB žiniomis, parlamento užsienių politikos komisija priėmė vokiečių turkų draugiškumo paktą. Netrukus sutartis bus patiekta parlamento plenumui ratifikuoti.

Svarbios informacinės žinios

BUV. POLITINIAI KALINIAI LIETUVIAI

susižinojimo tikslu tarp savęs ir su suinteresuotais asmenimis kviečiami pranešti apie save ir apie kitus, kurių likimą jie žino, V. Rasteniui (Elta, Kaune, Daukanto 13, tel. 25004). Pranešant laišku būtinai nurodyti adresus.

DĖL GINKLŲ LAIKYMO

Kauno miesto ir Apskrities partizanų vadams ir atskiriems partizanams, neturintiems leidimo ginklams laikyti, Kauno Karo Komendantas nuo birželio 25 d., 23 valandos griežčiausiai uždraudė su ginklu rodytis gatvėje ir kitoje viešoje vietoje. Visi partizanai privalo turimuosius ginklus tuojau įregistruoti. Nevykdantieji šio įsakymo baudžiami visu įstatymų griežtumu.

PREKYBOS MINISTERIJOS ĮSAKYMAS

Buvusiems „Vojentorgo", „Spectorgo" ir „Transtorgpito" įmonių (parduotuvių, restoranų, valgyklų, kepyklų, dirbtuvių ir kt.) tarnautojams, turintiems tų įmonių raktus, įsakoma ligi 1941 m. birželio mėn. 27 d. 15 val. tuos raktus pristatyti į Prekybos Ministeriją Kaune, Laisvės al. 38.

SUSTABDYTAS SVAIG. GĖRIMŲ PARDAVINĖJIMAS

Prekybos Ministerija, susitarusi su Kauno m. komendantu, ligi atskiro įsakymo sustabdo visų svaigiųjų gėrimų pardavinėjimą.

GAMYBINĖS KOOPERACIJOS ĮSTAIGŲ TARNAUTOJAMS

Visi Gamybinės Kooperacijos įstaigų tarnautojai tuojau privalo atvykti į Gamybinės Kooperacijos būstinę, Kaune, Vytauto pr. 37.

Gamybinių ir verslinių artelių nariai ir administracija tuojau privalo susirinkti į savo artelių būstines, išrinkti iš patikimų asmenų administracinius vienetus (bent iš dviejų asmenų), kurie privalo surašyti visą artelės esantį turtą. Sąrašų sudaryti du egzemplioriu ir vieną iš jų pristatyti Sąjungai, o kitą palikti sau. Visą Artelės turtą komisija laiko savo žinioje ir atskaitomybėje.

Lietuvos Gamybinės Kooperacijos ir sistemos turtui perimti ir apsaugoti komisija

VISIEMS KAUNO PRAMPREKYBOS VEDĖJAMS IR TARNAUTOJAMS

Visi parduotuvių vedėjai ir tarnautojai, kurie turi savo žinioje parduotuvių raktus, privalo tuojau pristatyti Kauno Pramprekybos Direkcijai, Laisvės al. Nr. 24, II aukštas (tel. 25935, 23700).

Be to, visi Kauno Pramprekybos tarnautojai, išskyrus žydus, tuojau registruojasi Centro Kontoroje, Laisvės al. Nr. 24.

KAUNO PRAMPREKYBOS DIREKTORIUS

VISI KAUNO MIESTO NAMŲ SAVININKAI IR VALDYTOJAI BEI PRIŽIŪRĖTOJAI

turi tuojau registruoti Karo Komendantūroje, Gedimino g-vė 34, Butų dalyje, I aukšte, 6 kambaryje visus tuščius butus bei kambarius.

Reikia nurodyti gatvės pavadinimą, namo ir buto numerį, apytikrę kvadratūrą bei kambarių skaičių, kokie baldai bei patogumai bute yra.

AUTOMAŠINŲ SAVININKAMS

Kauno Karo Komendantūros Transporto Skyrius praneša, kad automašinų bei pagalbinių priemonių savininkai turi gauti iš Kauno Karo Komendantūros transporto skyriaus savo mašinoms specialiai išduotus pasus.

Mašinos, kurių savininkai neturės panašių pasų, bus sulaikomos.

PARTIZANŲ LAIDOJIMO BIURO PRANEŠIMAI

1. Partizanų laidojimo biuras persikėlė į Mickevičiaus g. 2, telef. 25039.

2. Žuvusiųjų partizanų ir šiaip be žinios žuvusių lietuvių Kaune giminės kviečiami kuo greičiausiai visas žinias suteikti partzanų laidojimo komisijai: Mickevičiaus g. 2, telf. 25039.

CHORISTŲ DĖMESIUI

Visų Kauno chorų choristai šiandien, birželio mėn. 26 d. 16 val. turi susirinkti į Konservatoriją repeticijai. Paskui choristai dalyvaus žuvusių partizanų laidotuvėse. Įstaigų ir įmonių viršininkai prašomi choristus išleisti repeticijai.

TEKSTILĖS TRESTUI SKUBIAI REIKALINGI

tekstilės pramonės specialistai, buhalteriai ir sąskaitininkai.

Kreiptis į Tekstilės Trestą, Laisvės Alėja, 62 Nr.

Visoms K/S „Linas" įmonėms ir skyriams

Kooperatyvų Sąjungos „Linas" pirmininkas (buv. Respublikinė Kontora „Linas") įsako visų K/S „Linas" fabrikų, skyrių, pirkyklų, sandėlių ir kitų įmonių tarnautojams tuojau vykti į darbovietes.

Atsakingi pareigūnai visų pirma turi organizuoti sustiprinti įmonių ir turto apsaugą, imtis reikalingų priešgaisrinių priemonių ir, kai tik leis aplinkybės, pradėti normalų darbą.

Jei kuriame fabrike, skyriuje, pirkykloje ar sandėly būtų pasišalinę atsakingi pareigūnai, jų pareigas tuojau turi perimti žemesnieji pagal rangą, t. y. pasišalinusio direktoriaus pareigas perima jo pavaduotojas, nesant ir pavaduotojo — vyriausias buhalteris, nesant ir šio — vyr. sąskaitininkas ir t. t. Pasišalinusio pirkyklos vedėjo pareigas turi perimti vyr. brokeris, jei brokeris pasišalinęs, pareigas perima vyr. sąskaitininkas ir t. t.

„Lino" fabrikai Panevėžyje įsakau perimti Panevėžio tarpapskritiniam skyriui, „Lino" 2-rą ir 3-čią (buv. „Samlin") fabrikus Šiauliuose — Šiaulių tarpapskritiniam skyriui sutartinai su „Lino" I fabriko administracija.

Jei fabrike tik pradės veikti telefonai, telegrafas ir paštai, visų fabrikų ir tarpapskritinių skyrių vadovybė privalo tuojau pranešti Centrui (Kaunas, Duonelaičio g-vė 9) apie įmonių, prekių, inventoriaus ir pinigų padėtį. Telefoniniai ar telegrafiniai pranešimai privalo būti trumpi; po jų tuojau turi eiti platūs raštiški paaiškinimai apie įmonės skyriaus ar pirkyklos turto padėtį.

J. Kriščiūnas,
K/S „Linas" Pirmininkas

Karo cenzūros leista.

„Žaibo" spaustuvė Kaune, Duonelaičio 24; tel. 26616